

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

GÜZEL SANATLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BURSA BÖLGE DEVLET
SENFONİ
ORKESTRASI

ATAMIZA...

1881-∞

Orkestra Şefi
Burak TÜZÜN

Solist
Hülya KAZAN
'SOPRANO'

Solist
Özlem PAMUK
'MEZZOSOPRANO'

J.HAYDN "Senfoni No:100"

M.Korhan ILGAR "Divertimento"

G.B.PERGOLESI "Stabat Mater"

7 KASIM 2024

20:00

ATATÜRK KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ / ORHANGAZI SALONU / BURSA

bbdo.ktb.gov.tr

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası

@bursasenfoni_official @bursasenfoni_official BURSA REGIONAL STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Beni görmek demek,
mutlaka yüzümü görmek değildir.
Benim fikirlerimi, benim duygularımı
anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeterlidir.
1929 (Ayın Tarihi, Sayı : 65, 1929)

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

PROGRAM

J.HAYDN- Senfoni No.100, Sol Majör “Askeri Senfoni”

- Adagio-Allegro
- Allegretto
- Menuet (Moderato) - Trio
- Finale (Presto)

Korhan ILGAR - “Divertimento”

- Allegro
- Adagio e maestoso
- Vivo e molto agitato

ARA

G.B.PERGOLESİ “Stabat Mater”

- 1.Stabat Mater dolorosa
- 2.Cuius animam gementem
- 3.O quam tristis et afflitta
- 4.Quae moerebat et dolebat
- 5.Quis est homo, qui non fleret
- 6.Vidit sum dulcem natum
- 7.Eja, Mater, fons amoris
- 8.Fac ut ardeat cor meum
- 9.Sancta Mater, istud agas
- 10.Fac, ut portem Christi mortem
- 11.Inflammatum et accensus
- 12.Quando corpus morietur

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'nı Prof. Server Ganiev'in keman sınıfından mezun olarak bitiren sanatçı, görev aldığı Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Sami Hatipoğlu ile teori, Alfred Mişurin ile orkestra şefliği çalıştı. Anadolu Üniversitesi tarafından gönderildiği Çaykovski Moskova Devlet Konservatuvarı'ndaki altı yıllık öğrenimi esnasında Rusya Devlet Sanatçısı Orkestra Şefi Prof. Leonid Nikolaev, Rusya Devlet Sanatçısı Besteci Prof.Yuri Butsko ve Müzikolog Prof.Dr.Margarita Karatigina'nın sınıflarında öğrenim görerek Opera ve Senfoni Şefliği ile Müzikoloji bölümlerinde lisansüstü derecelerini aldı.

Bu süreçte Eczacıbaşı Kültür ve Sanat Vakfı tarafından da desteklendi. 2004/2011 yılları arasında kuruluşunda yer aldığı Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası'nın Şefliğini ve Genel Müzik Yönetmenliğini yaptı. Verdiği konserler, gerçekleştirdiği projeler, yaptığı kayıtlar ve yeni repertuar icraları ile olumlu eleştiriler alan Tüzün, ulusal nitelikli ödüllere layık görüldü.

Sanatçının Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası, Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası, Mersin Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası, Bilkent Üniversitesi Senfoni Orkestrası, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Moskova Konservatuvarı Senfoni Orkestrası ve İngiliz Kraliyet Filarmoni Orkestrası ile gerçekleştirdiği kayıtları yayınlanmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı öğretim üyesi olan Tüzün aynı zamanda Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası'nın Genel Müzik Yönetmenliği görevini sürdürmektedir.

Hülya KAZAN

(Soprano)

1990 yılında Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Opera Ana Sanat Dalı'na giren Kazan, burada Doçent Rezan Sökmen ile sürdürdüğü eğitimini birincilik derecesiyle tamamlayıp Prof. Dr. İhsan Doğramacı Üstün Başarı Ödülü aldı. Ardından Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü Opera Ana Sanat Dalı'nda Devlet Sanatçısı Suna

Korad'ın öğrencisi olan Kazan, yüksek lisans eğitimini okul birincisi olarak tamamladı. Ankara Devlet Konservatuvarı'nın kurucu öğretmenlerinden olan Kazan, aynı zamanda Ankara Devlet Opera ve Balesi bünyesinde solist sanatçı olarak birçok operada roller üstlendi. Bununla birlikte gerek yurt içinde gerekse yurt dışında düzenlenen çeşitli konser etkinliklerinde yer alan Kazan, değerli birçok orkestra, sanatçı ve orkestra şefiyle çalıştı. Evli ve bir çocuk annesi olan Kazan, "Sanatın dokunduğu çocuk, karşılaştığı her şeyin üstesinden güzellikle gelecektir." inancıyla çocuk operalarına ve çocuğu merkeze alan sanatsal faaliyetlere çok önem vermiş ve Ankara Devlet Opera ve Balesi Çocuk Korusu Koordinatörlüğü görevini üstlenerek başarılı birçok konser etkinliği düzenlemiştir.

Özlem PAMUK

(Mezzo-soprano)

1994 yılında Mersin'de doğdu. Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi'nden mezun oldu. Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Opera ve Şan Eğitimi'ne kabul edildi. Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'ndan 2017 yılında mezun oldu ve Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde yapılan genel sınavda Mersin Devlet Opera ve Balesi'nde korist olarak çalışmaya hak kazandı. 2017 yılından bu yana

Mozart Requiem, Arşın Mal Alan(Cihan), Carmen(Mercedes), Rigoletto (Maddelena), Yerelden Evrensele, La Traviata (Flora), Madama Butterfly (Suzuki), Fiddler on the Roof (Hodel), Die Lustige Witwe (Valencienne) gibi birçok solo eserlerde görev aldı. İstanbul Beyoğlu Kültür Yolu ve Efes Festivali'nde Rigoletto-Damdaki kemancı eserlerini solo olarak seslendirdi. Şu anda Mersin Devlet Opera ve Balesi'de görevini sürdürüyor.

J.HAYDN

Senfoni No:100,Sol Majör (Askeri)

Londralı emprezaryo, Alman asıllı kemancı Johann Peter Salomon'un, Haydn'in Esterhazy sarayından emekli olduğunu duyarak kapısına dayanması sonucu onun isteğine uyarak 12 senfoni yazan Haydn'in, bu dizi içinde 1794'te birlikte bestelediği üç senfoninin ilki olan No.100 Senfoni, Askeri Senfoni adını da taşır. İki keman grubu, iki viyola grubu, viyolonsel, kontrabaslar, iki flüt, iki obua (ya da iki clarino), iki fagot, iki korno, iki trompet, timpani (ikinci ve üçüncü bölümlerde de büyük davul, ziller ve üçgen) için Eisenstadt'ta bestelenen eserin ilk kez 31 Mart 1794'te Londra'da çalındığı öne sürülür. Haydn bu senfonisine 18. yüzyıl sonunda Avrupa'da çok popüler olan Türk müziği unsurlarını, büyük davul, zil ve üçgeni de katmış, ancak Yeniçeri müziğinin törensel havasını minör tonda, karanlık şekilde yansıtmıştı. Londralıların konserde gürültü yaptıklarını, çok rahat oturarak dinlediklerini, hatta uyukladıklarını gören Haydn, bunu No.94 Sürpriz Senfonisi'nde davul vuruşlarıyla önlemiş, ilgi çekmişti. 800 kişilik büyük Hanover Square Rooms konser salonundaki dinleyicilerin uğultusunu bu kez Mehter çalgılarına yer verdiği Askeri Senfoni'siyle giderdi; ikinci bölüm dinmeyen alkışlar üzerine tekrarlandı. Bu başarıları üzerine Haydn saraya takdim edilmiş, hatta Kral 3. George ona İngiltere'de kalmasını önermiş, Winsor şatosunda bir daire ayrılacağını söylemişti ama, Haydn son yıllarını vatanında geçirmek istiyordu. Senfoninin 4/4'lük ölçüde ve Sol Majör tondaki 1. Bölümü önce, 23 mezür süren ağır (Adagio) tempodaki kısa bir girişle başlar. Flüt ve obuanın sunduğu zarif temayla hafif başlayan, güçlenerek süren tema yeni tarz buluşlarla, soru cevap oyunlarıyla işlenir. Yarım kalmış bir kadanstan sonra Rakoçi Marşı benzeri ikinci tema sunulur. 2. Bölüm çabukça (Allegretto) tempoda, Do Majör tonda ve 4/4'lük ölçüdedir. Haydn'in daha önce 1786'da, Napoli kralına ithaf ettiği İki Lir (ancak kolay ezgiler çalabilen Lira Organizette) için Konçerto'sunun (Hob.VIIh No.3) ikinci bölümünden aldığı Allegretto tempodaki Romance önce sakin şekilde sunulur. Sonra dinleyicileri şaşırtan şekilde işlenir: Aynı tonda, aynı ölçüde ve yine neşelice tempoda -aynı bölüm başındaki gibi kalarak, bu Roman'sın karakterinin aşırı değiştirilmesini ilerde Rimski-Korsakov da, orkestrasyon çalışmalarında örnek alacaktır. Haydn'in kullandığı tahta üflemeliler girişte bu basit ezgiyi oyuncaklı tarzda duyurur, ancak bu durum o çağ için yeni olan Türk çalgılarının girişiyse dramatik olarak, askeri patlamalarla renklenir. 2. Bölümün sonunda doğru bir trompet askeri çağrını, Avusturya ordusu selam çağrısını tek başına duyurur. Gökgürültüsü gibi vurma çalgıların eşliğinde şiddetli bir kreşendo ile, orkestra desteğinde yükselir. Sonra da hiçbir şey olmamış gibi eski

oyuncaklı müzik belirir, ama bölüm yine güçlü akor darbele-riyle sona erer. 3. Bölüm canlı bir tutti ile hızlı giren, ama orta hızda (Moderato) tempoda işaretlenmiş bir Menuet'tir. O çağda yapılan uygulamalarda, özellikle Czerny, Haydn'ın Moderato temposuna karşın bu menuet ve trio'nun dört el piyano düzenlemelerinde metronomu oldukça hızlı göstermiştir. Bu menuet, yarısı kadar süren hafif ve tatlı (piano dolce) trio bölmesiyle yine aynı tonali-tede ve tempoda cevaplanır. 4. Bölüm 6/8'lik ölçüde, çok hızlı (Presto) tempoda, yine Sol Majör tonda bir Finale'dir. Bir gigue for- munda, ama orada burada çok kısa ve beklenmeyen pause'lerle -sususlarla- kesilen bu canlı finalin askeri stille pek ilgisi yoktur. Bir rondo karakterinde, ama sonat formunda işlenen bölümdeki ana tema, "Lord Catchcart'ın İskoçya'da Karşılması" adıyla da yayımlanmış, mekanik müzik çalgıları için silindire bile kaydedil- miştir. Her vuruşta süslemelerle tiz ve bas yaylılar arasında işlenir. Geliştirim ise bu ritmik efektten kaynaklanan inen-çıkan dört notalı staccato motifle gerçekleşir. Sakinleşen anlarda vurma çal- gılar bu ikinci temayla şaşırtıcı canlanmayı sağlar. Haydn davul- ların başarısından cesaret alarak Londra için son üç senfonisini yazacak, Davul Vuruşlu adıyla tanınan Senfoni No.103, 2 Şubat 1795 günü 3300 kişilik yeni Haymarket Theatre salonunda, bu kez davulun soloları da üstlendiği eser yine başarı kazanacaktı.

İrkin Aktüze - Müziği Okumak

M. Korhan ILGAR - Yaylılar için Divertimento

1988 yılında Ankara'da doğan İlgar, ilk müzik çalışmalarına Kültür Bakanlığı Devlet Çoksesli Çocuk Korosu'nda başladı. 1999 yılında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'ne kabul edilen İlgar, bu kurumdaki dört yıllık keman eğitiminin ardından 2003 yılında Hacettepe Üniversite- si Ankara Devlet Konservatuarı Kompozisyon ve Orkestra- Şefliği Anasanat Dalı'na kabul edildi.

2011 yılındaki mezuniyetine dek Prof. Serdar MUHATOV ile kompozisyon çalışmalarını sürdüren besteci, lisansüstü çalışmalarını Prof. Levent KUTERDEM danışmanlığında aynı kurumda tamamladı.

Eserleri yurt içi birçok etkinlikte seslendirilmiş olan İlgar, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı Kom- pozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda doktor öğre- tim üyesi olarak görev yapmakta ve konservatuvar müdür yardımcılığı görevini sürdürmektedir.

Üç bölümden oluşan eser, Anadolu coğrafyasının farklı bölgelerine ait halk oyunlarını ve bu oyunlara eşlik eden müzikal yapıları karakterize etmektedir. Müzikal örgü, Anadolu halk mirasıyla ortak kültür hafızasına ait unsurlar ve özgün müzikal malzemeler ile eser boyunca sürekli olarak geliştirilerek işlenmiştir. Eserin ilk bölümü (Allegro); ezgi hatlarının farklı partiler arasında dönüşümlü şekilde sürdürülerek işlendiği, serbest yapıda, canlı ve hareketli bir halk oyunu tasviri sunar. İkinci bölüm (Adagio e maestoso), Batı Anadolu'nun Zeybek kültürünün izlerini ve bölgenin ezgisel yapısının karakteristiğini yansıtmayı amaçlayan ezgilerin, yardımcı müzikal hatlarla yoğun şekilde örüldüğü bir yapı sunar. Müzik, standart dokuz zamanlı kalıp üzerine kurulmuş olmasının yanı sıra Anadolu kültürünün önemli değerlerinden zeybeklik kurumunun sosyal dayanışma ve bağlılık ruhunu müzikal örgüsüyle yansıtmayı amaçlar. Üçüncü bölüm (Vivo e molto agitato), Horon biçiminin kıvrak, hareketli ve yer yer aceleci tavrını serbest bir yaklaşımla sunmayı amaçlarken, yöreye ait ortak belleğin bir yansıması olan kulağa aşına figür, motif ve ezgi yapılarının özgün ve girift biçimde işlendiği bir müzik dokusu sunar.

Giovanni Battista PERGOLESİ

“Stabat Mater”

Giovanni Battista Pergolesi'nin son bitirebildiği eser, onun şaheserlerinden biri olan Stabat Mater, iki kadın sesi (soprano ve alto) ile yaylı çalgılar orkestrası ve sürekli bas (klavsen) için 1736'da bestelenmiştir. Stabat Mater, 1300 yıllarında İtalya'da, Todi'li şair Jacoponus de Benedictis'in (ya da diğer adıyla Jacopone da Todi, ölümü 1306) yazdığı sanılan ve Sequence (Latincesi Sequenza olan ve devamı, sonrası anlamına gelen, Batı Latin kiliselerine ait en eski litürjik parça) türünün, giderek önem kazanan dini bir müzik stili olmuştur. Pergolesi'nin stil ve tarih bakımından bir dönüm noktası olan müziği, bir yanda Napoli ekolünün geç Barok üslubunun oluşturduğu unsurlarla, diğer yanda operada gereken ayrıntılı anlatım olanaklarını kaynaştırmıştır. Stabat Mater'de de özellikle tutucu olan kilise müziğinin katı kuralları, bu kaynaşımında ağır basar. Pergolesi'nin "Cavalieri della vergine dei dolori" adlı Napoli Kardeşler Derneği'nin toplantılarında seslendirilmek için, sipariş üzerine yazdığı Stabat Mater, A. Scarlatti'nin aynı adlı eserinin yerini almış düet şeklinde düzenlemiş; ayrıca pratik olması için de belirli bir kadro (soprano, alto ve yaylılar için) için bestelenmiştir. Pergolesi eserinde, 20 kıtadan oluşan bu Sequence metnini 12 bölüm olarak yazmış ve her bölümü kısmen solo, kısmen duet şeklinde dü-

zenlemiş, ayrıca iki solist için güçlü ve parlak kastrat sesleri öngörmüştür. Eserin sonraki bazı düzenlemelerinde yer alan koro, otantik değildir.

İlk yorumundan sonra İtalya'da beğenilen bu yeni ve moda eserin avrupa'da karşılaştığı eleştiriler de değişik oldu. J.G.Sulzer 1794'teki Sanat Teorisi kitabında, "Tüyleri diken diken yaptığı"nı belirtiyor; Alman dinleyiciler E.T.A. Hoffmann'ın belgelediği gibi müziği yüzeysel bulmuş, Dunyevi gösterişin kutsal âleme yönetilmesi"ni beğenmemişlerdi. Günümüzde ise, o çağın müziğini aşan dahi bestecinin bu eseri, Stabat Mater'lerin en başında yer almakta; Alfred Einstein'ın belirttiği gibi "Stilin iki yönlülüğü" eserin anlamını ve gücünü artırmaktadır.

Gerçekten de besteci Meryem Ana'nın ince ve içtenlikli vasıflarını iki sese bölmüştür:

1. Bölüm, birbirini izleyen acı ve farklı etkilerini yitirmemiş iki sesle (disonans) başlayan, birbirine geçen ezgiyle —bas eşlikte— sergilenen girişle hemen dinleyiciyi kendine çeker. "Stabat Mater Dolorosa"da acı içindeki Ana, haçın karşısında durur; oğlu arada asılıdır.

Genellikle bu konu üzerinde durulan Stabat Mater'in sadelik, kromatizm ve disonant ses partileriyle çekicilik kazanan düetleri arasında 3. Bölüm (O quam tristis), 5. Bölüm (Quis est homo) ve özellikle zengin armonili 9. Bölüm (Sancta Mater) ilgi çeker. Dinsel hizmete sunulan opera stiline anlatımı ve tutkusunun kilise kurallarına uygulanmasına örnek olan 8. Bölüm (Fac, ut ardeat cor meum) ve finali oluşturan Amen duasında çokseslilikte zirveye ulaşılır. 11. Bölüm (Inflammatum et accensus) düeti ise, kolaylıkla Pergolesi'nin La Serva Padrone Operası'nda yer alacak güzelliğindedir.

Faruk Yener & Üner Birkan

GELECEK PROGRAM

ŞEF
Christopher RUSSELL

SOLİST
Alexander BOLDACEV 'ARP'

PROGRAM

Charles Ives 'The Unanswered Question'
Jessie Montgomery 'Starburst'
C. Debussy 'Danse sacree et danse profane'
F. Haendel 'Arp Konçertosu'
L. van Beethoven 'Senfoni No:2'

14/KASIM/2024
SAAT: 20.00

Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi
Osmangazi Salonu / Merinos / BURSA

2024-2025

Konser sezonu çalışmalarını katkılarıyla destekleyen ve
himaye eden kurum ve kuruluşlara teşekkür ederiz:

Bursa Valiliği
Bursa Büyükşehir Belediyesi
Bursa Filarmoni Derneği
Uludağ Premium A.Ş.
Sn.Dr. Mehdi Kamruz
Sn.Ömer Kızıl

B.B.D.S.O. 2024-2025 Sezonu Yönetim Kurulu

Naci ÖZGÜÇ	Şef
Gökçe ÖZLER	Müdür
Mert KOCAİLİ	Müdür Yrd.
Ali Can Ergüç	Üye
Duygu Özler	Üye
Erdem ESİN	Üye

T.C.
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü
Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası
7 KASIM 2024

1.KEMAN

Gökçe ÖZLER
Cansu GÖKAYAZ
Zeynep SOYBERK
Elif KILIÇASLAN
Sanem AYTÜRE KIROĞLU
Güfte YAĞMUR
Çağatay KILIÇASLAN
Yılmaz LEKESİZGÖZ
Esra TOKGÖZ KURTULUŞ
Mehmet AYBARS

2. KEMAN

Umut ÇANAĞÇI
Duygu ÖZLER
Ebru KAYA
Deniz TÜRKMEN
Pınar BAYANER
Emrah TAKMAK
Doruk Deniz AKSU
Pınar HOTAŞLI

VİYOLA

Aslıhan KUPŞİ
Caner SOLMAZ
Şirin ADIM
Ece KAMRUZ
Meltem MUTLU
Dilhande BÜYÜKKAHRAMAN

VİYOLONSEL

Argun YILDIRAN
İrem YÜKSEL OZAN
Aslı ERDEN
Burç BALCI
Elif ESEN

KONTRABAS

Erdem ESİN
Mert KOCAMEMİŞ
Emre KUYTU
Ali ŞENGİL

FLÜT

Ali Can ERGÜÇ

OBUA

Tanya KARAÇAY
Fulya AYBARS

KLARİNET

Tuna BOZKAYA
Aylin ENSOY ÇAKICI

FAGOT

İlker KIROĞLU
Berkay OKAY

KORNO

Özgün ÇAKICI
Derya Nur ALAN

TROMPET

Evrin ARSLAN
E.Barış ESEN

TİMPANİ

Mert KOCAİLİ

VURMALI ÇALGILAR

Erbil AYDINLI
Cem GÜRAY

ORG

Özgür Deniz AKALIN

BURSA BÖLGE DEVLET
SEN FONİ
ORKESTRASI

BURSA FİLARMONİ DERNEĞİ ANA SPONSORU

Uludağ
PREMIUM

Online Bilet Satış
www.biletinial.com

Bilet Satış Yeri

Ahmetvefikpaşa Tiyatrosu Bilet Gişesi Kat 3

Konser Günü Bilet Satış Yeri

Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi - Merinos